

Møteinnkalling

Utvalg: PLAN- OG MILJØUTVALGET
Møtested: Rådhuset
Møtedato: 09.10.2012
Tidspunkt: 18.30

Forfall meldes på tlf 45406516 til hanne.beate.vigen.hattestad@marker.kommune.no , som sørger for innkalling av varamenn. Varamenn møter kun ved spesiell innkalling.

Saksnr.	Arkivsaksnr.	Innhold
PS 59/12	12/578	Godkjenning av protokoll
PS 60/12	12/578	Referater/Delegerte saker
PS 61/12	11/549	Forslag til veinavn i Marker - behandling etter høring
PS 62/12	12/315	Søknad om tomt nr 27 Lihammeren til to tilleggsarealer. Gnr 86 bnr 42/74 og gnr 86 bnr 93 - Eikeliveien 20 og Joneløkkveien 19.
PS 63/12	12/483	Søknad om kjøp av tilleggsareal, tomt nr. 37 i Krogstadfeltet. Gnr 94 bnr 213 og 225 - Tyttebærstien 20 og 24.
PS 64/12	12/574	Konsesjon på erverv av eiendommen Nordre Sukken - Gnr. 21/3 og 22/12.
PS 65/12	12/588	Høringsuttalelse fra Marker kommune angående forslag til Regionalt miljøprogram 2013 - 2016.
PS 66/12	12/590	Forvaltningsplan for statlig sikrede friluftlivsområder i Marker

Gunnar Leren
Leder

Vidar Østenby
kommunalsjef

Godkjenning av protokoll

Saksnr.: 59/12	Utvalg Plan- og miljøutvalget	Møtedato 09.10.2012
--------------------------	---	-------------------------------

Protokoll fra Plan- og miljøutvalget 21.08.2012 godkjennes.

Referater/Delegerte saker

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
60/12	Plan- og miljøutvalget	09.10.2012

Referatsak

12/476-2 21.09.2012 RÅD/PM/ANNHAL K12
4158/12 **Direktoratet for naturforvaltning**
Svar - Utarbeidelse av plan for restaurering av våtmark - mulige
restaureringslokaliteter Høringsfrist: 14.09.12

Delegerte vedtak

Dato: 14.08.2012 - 02.10.2012 Utvalg: PM Plan- og miljøutvalget

12/466 16.08.2012 DS 96/12 RÅD/PM/KJEBUR GBNR VEIARKIV -
40/4 - RØEN

Arve Granli

**Tillatelse for bygging av vendehammer/landbruksvei klasse 3 - Røenveien. Gnr.40 bnr.4
i Marker kommune. Arve Granli**

12/475 21.08.2012 DS 97/12 RÅD/PM/FINLIN GBNR 118/20

Frank Engsødegård

Godkjenning for oppføring av tilbygg på bolighus. Gnr 118 bnr 20 - Aasli.

11/173 21.08.2012 DS 98/12 RÅD/PM/GROGAA GBNR 28/20

Granli Rør AS

Utslippstillatelse og tillatelse til tiltak mindre avløpsanlegg Gnr.28 Bnr.20

12/500 23.08.2012 DS 99/12 RÅD/PM/FINLIN GBNR 91/179

Heidi Myhre

Tillatelse for tilbygg av terrasse på bolighus. Gnr 91 bnr 179 - Tiurveien 15.

12/506 30.08.2012 DS 100/12 RÅD/PM/FINLIN GBNR 94/167

Sandie M. Nordbakke

**Godkjenning for oppføring av frittliggende garasje ved bolighus. Gnr. 94 bnr. 167 -
Blåbærstien 19.**

11/407 31.08.2012 DS 101/12 RÅD/PM/GROGAA GBNR 59/14

Øyvind Duserud

Utslippstillatelse og tillatelse til tiltak mindre avløpsanlegg Gnr.59 bnr.14, hytte

12/514 05.09.2012 DS 102/12 RÅD/PM/FINLIN GBNR 90/173

Tormod Huse

**Godkjenning for oppføring av frittliggende garasje ved bolighus. Gnr 90 bnr 173 -
Hageveien 7.**

12/528 10.09.2012 DS 104/12 RÅD/PM/FINLIN GBNR 94/210

Vigdis Lunde

**Godkjenning for oppføring av frittliggende garasje i Krogstadfeltet. Gnr 94 bnr 210 snr
2 - Blåbærstien 36.**

12/490 11.09.2012 DS 105/12 RÅD/PM/GROGAA GBNR 9/9
Øivind Duserud
Utslippstillatelse og tillatelse til tiltak mindre avløpsanlegg Gnr. 9 bnr. 9 - Haugen

11/795 11.09.2012 DS 106/12 RÅD/PM/GROGAA GBNR 20/5
Øivind Duserud
Utslippstillatelse og tillatelse til tiltak mindre avløpsanlegg Gnr. 20 bnr. 5 - Klund Misjonshus

12/482 18.09.2012 DS 107/12 RÅD/PM/KJEBUR GBNR VEIARKIV
48/6,7 - NORDBRÅTENV
Tore Robert Klerud
Tillatelse for bygging av landbruksvei klasse 3 - Nordbråtenveien. Gnr. 48 bnr.6 og 7 i Marker kommune. Tore Robert Klerud

12/491 18.09.2012 DS 108/12 RÅD/PM/KJEBUR GBNR VEIARKIV -
BREIMOSEV 109/1
Trine Anker-Rasch
Tillatelse for nybygging av landbruksvei Klasse 7, traktorvei- Breimoseveien. Gnr. 109 bnr. 1 i Marker kommune. Trine Anker-Rasch.

12/524 19.09.2012 DS 109/12 RÅD/PM/FINLIN GBNR 92/1
Bjørn Vidar Jørgensen AS
Tillatelse for opparbeidelse av nytt boligfelt på Brårudjordet Gnr 92 bnr 1 - Brårud.

11/216 20.09.2012 DS 110/12 RÅD/PM/GROGAA GBNR 43/1
Øivind Duserud
Utslippstillatelse og tillatelse til tiltak mindre avløpsanlegg - Gnr. 43 bnr. 1 - Kinn Østre

12/527 20.09.2012 DS 111/12 RÅD/PM/FINLIN GBNR 92/4
Gro Aasland Krog
Svar på søknad om dispensasjon for oppføring av veksthus. Gnr 92 bnr 4 - Storgata 51.

09/761 20.09.2012 DS 112/12 RÅD/PM/GROGAA GBNR 9/1
Øivind Duserud
Utslippstillatelse og tillatelse til tiltak mindre avløpsanlegg - Gnr. 9 bnr. 1, Degnes

12/507 21.09.2012 DS 113/12 RÅD/PM/GROGAA GBNR 101/9
Granli Rør
Utslippstillatelse og tillatelse til tiltak mindre avløpsanlegg - Gnr. 101 bnr. 9, Lømbo

12/487 25.09.2012 DS 114/12 RÅD/PM/GROGAA GBNR 119/4
Øyvind Bjerke
Utslippstillatelse og tillatelse til tiltak mindre avløpsanlegg - Gnr. 119 bnr. 4

12/537 26.09.2012 DS 115/12 RÅD/PM/FINLIN GBNR 87/14
Engsvik bygg og eiendom
Godkjent bruksendring av kjeller til ny sokkelleilighet. Gnr 87 bnr 14 - Løvstad.

08/297 27.09.2012 DS 116/12 RÅD/PM/GROGAA GBNR 127/5
Øyvind Bjerke
Utslippstillatelse og tillatelse til tiltak mindre avløpsanlegg - Gnr. 127 bnr. 5

12/213 27.09.2012 DS 117/12 RÅD/PM/FINLIN GBNR 97/2,4,10,11,13
OG 14

Søknad om rammetillatelse og dispensasjoner for ny norsk tollstasjon ved grensen. Gnr 97 bnr 2,4,10,11,13 og 14 - Gjølshø/Slora. Gnr 97 bnr 20 Tollstad.

Forslag til veinavn i Marker - behandling etter høring

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
61/12	Plan- og miljøutvalget	09.10.2012

Rådmannens forslag til vedtak:

Marker kommune oversender forslag til veinavn i Marker kommune – spredt bebyggelse – til Stadnamnsnemnda for godkjenning.

Sammendrag:

Forslag til veinavn i spredt bebyggelse har vært ute til høring. Forslaget skal nå behandles før oversendelse til Stadnamnsnemnda for godkjenning før endelig vedtak i kommunen.

Bakgrunn:

Med bakgrunn i vedtak fattet i sak 43/12 den 03.07.2012 i Plan- og miljøutvalget ble forslag til veinavn lagt ut til høring. Høringsfristen ble satt til 14. september 2012. Marker kommune har mottatt 10 høringsuttalelser. 8 av disse uttalelsene som er knyttet direkte til foreslåtte veinavn er summert opp og kommentert og ført inn i vedlagt liste over forslag til veinavn.

I tillegg er det kommet en uttalelse fra Marker historielag som uttaler at forslag til veinavn er godt forankret lokalt. Navnene Aursmark og Øymark mener de burde vært med, likeså at navnet Rødenes egentlig hører hjemme ved Rødenes kirke, men at dagens navnsetting av Rødenesveien har blitt brukt relativt lenge. De mener at veinavnenes skrivemåte bør følge gårds- eller familienavn i områdene som vanligvis er i samsvar med dagens uttale.

Siste uttalelse er fra Anne Berit Jaavall Kværner vedr ønsket om veiadresse.

En henviser til sak 43/12 der en redegjør for bakgrunnen for kriterier for valg av veiparseller.

Saken skal heretter oversendes Stadnamnsnemnda for godkjenning av skrivemåten av navna før kommunen fatter endelig vedtak.

Vurdering:

Valg av veinavn er gjort med utgangspunkt i navnet på stedet/plassen som veien fører til. Det er gjort unntak fra dette ut fra en vurdering av hva som er et allment kjent navn eller område eller der flere steder / gårder har samme navn.

Allerede navnsatte veier ble ikke vurdert å endre på av administrasjonen.

Konklusjon:

Forslag til veinavn legges fram for godkjenning før oversendelse til Stadnavnsnemnda.

Vedlegg:

Liste med forslag til veinavn – spredt bebyggelse pr. 25.09.2012
2 Kart over forslag til veinavn i spredt bebyggelse

Søknad om tomt nr 27 Lihammeren til to tilleggsarealer. Gnr 86 bnr 42/74 og gnr 86 bnr 93 - Eikeliveien 20 og Joneløkkveien 19.

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
62/12	Plan- og miljøutvalget	09.10.2012

Rådmannens forslag til vedtak:

Det gis dispensasjon fra vist tomtedeling i reguleringsplan for Lihammeren, og søknad om deling og kjøp av boligtomt 27 i Lihammeren som tilleggsarealer til to naboeiendommer godkjennes som omsøkt.

Tilleggsarealet ved Joneløkkveien i vest kan benyttes som ny adkomstvei, det må sendes inn søknad om ny avkjørsel og ny vei må anlegges så skånsomt som mulig uten skjæmmende skjæringer og fyllinger. Tilleggsarealet i øst kan ikke bebygges, men må opprettholdes mest mulig uberørt og kun tynnes/ryddes uten att all eksisterende vegetasjon fjernes.

Det betales vanlig tomtepris, kr 45.000. Kjøper bærer i tillegg omkostninger ved overdragelse og oppmåling.

Sammendrag:

Kommunen har mottatt søknad om tildeling av tomt 27 i Lihammeren. Saken fremmes for plan- og miljøutvalget med forslag om at søknaden godkjennes.

Saksopplysninger:

Tomten som befinner seg i Lihammeren boligfelt er på ca 969 m². Naboene i sør og i øst ønsker å benytte hver sin halvdel av tomten som tilleggsareal til sine boligeiendommer.

Reguleringsplanen for Lihammeren viser tomtedeling som er etterfulgt ved oppmåling av tomtene. Søknaden viser tomten delt på midten i nord-sør, den østre delen blir tilleggsareal til Eikeliveien 20 i øst, og det vestre arealet blir til Joneløkkveien 19 i sør.

Tomten som ønskes kjøpt er ikke tidligere tildelt. En mulig tomtekjøper hadde denne tomten som alternativ to, men har tomt 58 eller 59 som førstevalg, og har ingen innvendinger til at kommunen selger tomten til andre.

Søkere sier i sin søknad at de ønsker å dele tomten i to og å kjøpe hver sin del. For Eikeliveien i øst vil en bolig på tomten være til stor ulempe. Denne vil ta vekk utsikt og solforhold, som de nå har mot vest.

Eiere av Joneløkkveien 20 i sør sier at de har en bratt og ukomfortabel adkomst til sin bolig. Ved utvidelse av tomten vil de få anledning til å legge en ny og vesentlig forbedret adkomstvei til bolighuset. De vil også gjerne bygge garasje der.

Vurdering:

Fjelltomten anses være byggbar og ha en grei beliggenhet. Den er karrig med fjell i dagen.

Det er fortsatt noe interesse for tomter i Lihammeren, dette trolig pga prisen, men det er flere andre ledige tomter, og det er også mulig å opparbeide nye innenfor planområdet ved å forlenge Vardeveien.

Ved å beholde en tomt ubebygd blir mer av eksisterende terreng og natur bevart. Naboene får bedre forhold og unngår framtidig nybygg på tomten som vil forverre situasjonen.

Konklusjon:

Søknad om deling og kjøp av boligtomt 27 i Lihammeren som to tilleggsarealer for naboeiendommer godkjennes. Det forutsettes at tomten ikke bebygges, kun adkomstvei i vest og at eksisterende vegetasjon bevares.

Vedlegg:

Søknad om tomt datert 07.05.2012.

Kart med søknaden

Oversiktskart og utsnitt av reguleringsplan.

Søknad om kjøp av tilleggsareal, tomt nr. 37 i Krogstadfeltet. Gnr 94 bnr 213 og 225 - Tyttebærstien 20 og 24.

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
63/12	Plan- og miljøutvalget	09.10.2012

Rådmannens forslag til innstilling:

Det gis dispensasjon fra vist tomtedeling i reguleringsplan for Krogstad, og det godkjennes deling av tomt 37 til to tilleggsarealer for naboeiendommer som omsøkt.

Tomten selges for en kvadratmeterpris på kr 34,00 og i tillegg refusjon for vei, kr 41.667. Det kreves ikke refusjon for vann og avløp, siden det ikke skal bygges bolig på eiendommen, og siden tomteutforming ved regulering er noe uhensiktsmessig..

Sammendrag:

Kommunen har mottatt søknad om tildeling av tomt 37 i Krogstadfeltet og deling av tomten i to tilleggsarealer til naboeiendommene i nord og sør. Søknaden fremmes for plan- og miljøutvalget med forslag om at søknaden godkjennes med unntak av priser og betingelser.

Saksopplysninger:

Søkere sier i sin søknad datert 02.08.2012 at de ønsker å kjøpe tomten for å bygge garasjer. De vil dele tomten i to og å kjøpe hver sin del.

Tomten som befinner seg i Krogstadfeltet boligfelt er på ca 870 m². Naboene i sør og i nord ønsker å benytte hver sin halvdel av tomten som tilleggsareal til sine boligeiendommer.

Kim Ljøner i Tyttebærstien 24, og Bjørg Herdis Berger i Tyttebærstien 20 sier i sin felles søknad at de ønsker å dele tomten 50/50. Tilleggsarealene vil gi mulighet for oppføring av dobbelgarasje/utebod, da eksisterende tomter er så små at hele tomtearealet er benyttet til oppføring av bolig. Det nevnes at deler av tomten i dag benyttes av 94/225.

Søkere sier at små tomter kan synes som uhensiktsmessig regulering, og ved kjøp kunne utløse nullrefusjon for vei, vann, avløp og gatelys. De sier at situasjonen viser for lite plass i boligområde i Marker, hvor det argumenteres med god plass.

For 94/213 er formålet å skape ett ryddig utemiljø i boligfeltet ved å kunne lagre gressklippere, trillebår etc. i en evt bod da carport kun rommer beboers kjøretøy.

Reguleringsplanen for Krogstad viser tomtedeling som er etterfulgt ved oppmåling av tomtene. Søknaden viser tomten delt på midten i nord-sør, den søndre delen blir tilleggsareal til Tyttebærstien 20 gnr 94 bnr 13 snr 2 i sør. Det nordre tilleggsarealet blir tilleggsareal til gnr 94 bnr 225 Tyttebærstien 24.

Det er ikke sendt nabovarsel for endret tomtedeling i forhold til reguleringsplanen.

Det befinner seg kommunale vann- og avløpsledninger i østgrensen på tomten.

Vurdering:

Tomten anses å være noe liten, og det er liten interesse for tomten.

En mindre del er allerede benyttet av tomten i nord, men dette er eiere informert om at de vil miste ved salg av tomten.

Tilleggsarealene vil gjøre det mulig å oppføre garasjer, og særlig eiendommen i nord har liten plass til garasje. Estetikken i bebyggelsen vil utvilsomt bli bedre enn om tomten bebygges med ett bolighus.

Ved opparbeidelse av tomten til hage eller rydding vil denne delen av Tyttebærstien få en sammenhengende bebyggelse og ferdigstillelse.

Søknad om deling av tomt 37 kan godkjennes, det vil forbedre to naboeiendommer som får tilleggsareal. En anbefaler at tomten prissettes på samme måte som tomten som tidligere ble solgt som tilleggsareal litt lengre syd; en kvadratmeterpris på kr 34,00 og i tillegg refusjon for vei, kr 41.667. Det ble ikke krevd refusjon for vann og avløp, siden det ikke skulle bygges bolig på eiendommen, og siden en kunne argumentere med noe uhensiktsmessig tomteutforming ved regulering.

Konklusjon:

Søknad om deling og kjøp av tomt 37 i Krogstadfeltet som to tilleggsarealer for naboeiendommer kan godkjennes, men priser og betingelser må behandles av formannskapet.

Vedlegg:

Søknad om tilleggsarealer datert 02.08.2012.

Kart med søknaden

Reguleringsplan for Krogstad, utsnitt.

Konsesjon på erverv av eiendommen Nordre Sukken - Gnr. 21/3 og 22/12.

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
64/12	Plan- og miljøutvalget	09.10.2012

Rådmannens forslag til vedtak:

I medhold av konsesjonsloven av 28. november 2003 nr. 98 § 2, jfr. jordloven av 12. mai 1995 nr 23, § 1, gis Sylvia og Øyvind Brandsrud konsesjon for erverv av eiendommen Nordre Sukken, gnr. 21 bnr. 3 og gnr. 22 bnr. 12 i Marker kommune.

Den avtalte kjøpesummen på kr. 7.300.000,- aksepteres. Det stilles vilkår at eiendommen skal være bosatt.

Vedtaket er gjort i henhold til bestemmelsene i rundskriv M-6/2003 om overføring av myndighet til kommunene og Marker kommunes delegeringsreglement.

Sammendrag:

Søknad: Konsesjonssøknad undertegnet 26. september 2012. Søknaden er vedlagt kopi av kjøpekontrakt samt verditakst utført av Steinar Fundingsrud og Vidar Mysen, april 2012.

Eiendom: Gnr. 21 bnr. 3 og gnr. 22 bnr. 12, Nordre Sukken i Marker kommune.

Eier: Thor Wang
Nordre Sukken
1870 Ørje

Erverver: Sylvia og Øyvind Brandsrud
Søndre Askerud
1870 Ørje

Eiendommens størrelse i henhold til gårdskart fra Skog og Landskap:

285,5 daa fulldyrket jord
1515,0 daa produktiv skog
258,3 daa annet areal

2058,8 daa totalt areal

Kjøpesum: Kr 7.300.000,- for den faste eiendommen.

Bakgrunn:

Eiendommen Nordre Sukken ligger på østsiden av Rødenessjøen ca. 5 km nord for Ørje. Bebyggelsen ligger vest for og inntil riksvei 21. Eiendommen omfatter hovedbygning, kårbolig, driftsbygning, jordbruksareal og skogbruksareal.

Hovedbygningen er lafta i 1,5 etg fra ca 1890. Grunnflate for hovedbygningsskroppen er ca 140 m². I tillegg kommer påbygd inngangsparti i én etg med grunnflate ca. 20 m². Kjeller under bygningen har egen inngang utenfra, med areal ca. 29 m². Bygningen oppvarmes med to stk luft til luft varmepumper, pelletsovn og elektrisitet. Hovedbygningsskroppen har eternittplater på taket, mens på inngangsparti og uteplass er det shingel.

Driftsbygningen er fra 1986 og har en grunnflate på ca. 384 m². Bygningen har stålkonstruksjon. Verksted og garasje under verkstedet har en grunnflate på ca. 70 m² hver. Garasjeinngangen har to dørblander og en lysåpning på 2,95 m bredde og 2,70 m høyde. Takhøyden i garasjen er ca. 2,75 m. Det isolerte verkstedet har leddport med lysåpning 4*4 m, og det har traverskran. Driftsbygningen har to kjørbare plantørker som kan benyttes til tørking av korn og høy. Til korn er kapasiteten ca. 120 tonn bygg. Viftekapasitet på 2 * 7,5 hk. For øvrig rommer bygningen garasje- og redskapsrom. Langs bakveggen i deler av bygningen er det en "hems" bygd av betongelementer for lagerplass.

Kårboligen er en opprinnelig sidebygning i 1,5 etg oppført på ca. 1890-tallet. Påbygd 1940-45. Bygningsarealet i 1,5 etg er 78 m², og påbygd inngangsparti i én etg har grunnflate ca. 14 m². Bygningen har én leilighet i hver etg, og den oppvarmes med ved og elektrisitet. Det er sementstein på taket.

Eiendommen har borevann fra Vaterland vannverk, men den har ikke tilfredsstillende kloakkløsning. Eieren vil i løpet av nær framtid få pålegg om utbedring.

Det dyrka arealet er godt arrondert, og det er systematisk grøftet. Jordarten er moldholdig leire.

Skogen er oppgitt til 1520 daa produktiv skog i ny skogbruksplan fra 2012. Ca. 296 daa produktiv skog ligger i en teig tilknyttet jordbruksarealet nord for tunet. Det resterende skogarealet ligger i en lang teig som strekker seg østover helt til riksgrensen. Fordelingen på bonitet er 1 % i bonitet 20, 19 % i bonitet 17, 46 % i bonitet 14, 25 % i bonitet 11 og 9 % i bonitet 8. Hogstklassefordelingen er 6 % i hogstklasse 1, 10 % i hogstklasse 2, 35 % i hogstklasse 3, 41 % i hogstklasse 4 og 8 % i hogstklasse 5. Totalt volum i hogstklasse 3, 4 og 5 er 20160 m³ med gjennomsnittlig 13 m³/daa. Tilveksten totalt er på 730 m³, med gjennomsnittlig tilvekstprosent på 3,6. Total produksjonsevne er 635 m³. Stående volum er fordelt på 24 % gran, 71 % furu og 5 % lauv.

I konsesjonssøknaden skriver søkerne:

"Gårdskjøpet er for å styrke drifta på 25/1, Askerud søndre, som vi forpakter fra og med 1. oktober 2012. Der drives det jord- og husdyrproduksjon på fulltid, og ved å eie driftas nødvendige fôr- og spredeareal sikrer vi oss at vi fortsatt kan drive som heltidsbønder. Selgeren ønsker å kunne fortsette å bo på eiendommen, og det var derfor naturlig å selge til oss som har vår bolig og driftsenter på Askerud søndre, 2 km lenger sør-øst. Overtagelsen av Askerud søndre er planlagt å skje ved årsskiftet 2015/2016."

Vurdering:

Konsesjonsloven av 1. januar 2004 har til formål å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlig for samfunnet, blant annet for å tilgodese:

1. framtidige generasjoners behov.
2. landbruksnæringen.
3. behovet for utbyggingsgrunn.
4. hensynet til miljøet, allmenne naturverninteresser og friluftinteresser.
5. hensynet til bosettingen.

Ved avgjørelsen av søknad om konsesjon for erverv av eiendom som skal nyttes til landbruksformål skal det til fordel for søker legges særlig vekt på:

- * om den avtalte prisen tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling,
- * om erververs formål vil ivareta hensynet til bosettingen i området,
- * om ervervet innebærer en driftsmessig god løsning, og
- * om erververen anses skikket til å drive eiendommen.

Pris

Den avtalte kjøpesummen er på kr. 7.300.000,-.

Det er foretatt en takst av Steinar Fundingsrud og Vidar Mysen i april 2012. Ved verdiberegningen er det lagt til grunn retningslinjer i Landbruksdepartementets forskjellige rundskriv vedrørende priser på landbrukseiendommer ved konsesjonsbehandling med tilhørende tilpasninger i forhold til størrelse og beliggenhet. Ut fra samlet vurdering av økonomisk inntjening, beliggenhet, teknisk tilstand og boverdibetraktning m.m. er det konkludert med en takstverdi på kr. 7.300.000,-.

Ut fra en samlet vurdering av boverdi og bruksverdi for landbruksarealene, aksepteres kjøpesummen.

Hensyn til bosetting i området

Kjøperne skal ikke bosette seg på eiendommen. De starter forpaktning av hjemgården Askerud søndre, 2 km lenger sør-øst, 1. oktober 2012, og det er nødvendig at de bor der hvor husdyrholdet er. Selgerne skal fortsette å bo på eiendommen. I tillegg har kårboligen leietakere. Det settes som krav at Nordre Sukken skal ha bosetting. Kjøpet er med på å styrke muligheten for søkerne å drive som heltidsbønder og ha fast bosetting i bygda.

Drifts- og arronderingsmessige forhold

Jorda har siden 2009 blitt drevet som tilleggsareal til Askerud søndre. I konsesjonssøknaden opplyser søkerne at de vil drive med hovedsakelig grasproduksjon på Nordre Sukken, og dette er nødvendig for å sikre tilstrekkelig fôr- og spredeareal for melk- og kjøttproduksjonen som drives på Søndre Askerud. Kjøperen planlegger å sette opp gjødselsilo på Nordre Sukken, slik at det letter spredning av husdyrgjødsel med slepeslanger. Det er positivt at søkerne nå får benyttet Nordre Sukkens fulldyrka areal som spredeareal, og det er også positivt i forbindelse med jorderosjon, at det skal være grasproduksjon på arealene.

Kjøperens skikkethet til å overta eiendommen

Øyvind Brandsrud har agronomutdannelse og teknisk fagskole husdyr, i tillegg til 15 års praksis med jord- og husdyrproduksjon. Søkerne anses derfor skikket til å overta eiendommen.

Konklusjon:

Søkerne gis konsesjon på erverv av eiendommen.

Vedlegg:

Gårdskart fra Skog og Landskap.

Høringsuttalelse fra Marker kommune angående forslag til Regionalt miljøprogram 2013 - 2016.

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
65/12	Plan- og miljøutvalget	09.10.2012
/	Kommunestyret	

Rådmannens forslag til innstilling:

Marker kommune støtter Prosjektleder i Haldenvassdraget vannområde sin anbefaling til uttalelse fra kommunene, i forbindelse med høring til Forslag til Regionalt miljøprogram 2013 - 2016 for Østfold, Oslo og Akershus.

Bakgrunn:

Om utfordringene i Haldenvassdraget for å oppnå tilfredsstillende vannkvalitet

Haldenvassdraget har vært overvåket de siste 50 årene og med betydelig økt intensitet etter at Haldenvassdraget vannområde ble etablert i 2007, som en følge av at Norge vedtok Vannforskriften etter mal fra EU's vanddirektiv.

I denne sammenheng fikk vi også nye, og noe mindre krevende mål for vannkvaliteten, mål som er mer tilpasset vår beliggenhet og våre forhold. En har også endret fokuset i overvåkingen ved å ta mindre hensyn til næringsinnholdet i vannet og legge vekt på biologiske forhold.

Haldenvassdraget er spesielt i forhold til de fleste andre vassdrag ved at det er størst utfordringer med vannkvaliteten øverst i vassdraget (Aurskog-Høland) og at det blir renere og renere jo lenger mot Halden en kommer. Dette har sin forklaring ved at sjøene øverst i vassdraget er mindre og grunnere og følgelig mindre selvrensingsevne. Videre har en om lag halvparten av landbruksarealet øverst i vassdraget, og ca. 50 % av husstandene i vassdraget som ikke hadde godkjente renseløsninger, befant seg også øverst i vassdraget i 2008 da vi startet.

Oppmerksomheten omkring vannkvaliteten i vassdraget har vært stor i mange år og det er laget flere rapporter som forklarer situasjonen og peker på aktuelle tiltak. Alle peker i samme retning - at det riktige en kan gjøre er å sette inn mest mulig tiltak øverst i vassdraget. Dette vil bedre vannkvaliteten i hele vassdraget.

Hovedutfordringen for å oppnå tilfredsstillende vannkvalitet er å redusere næringstilførselen til vassdraget med fokus på fosfortilførselen. Fosfor er «mat» for alger og algene gjør vannet ubrukelig til det meste (drikkevann, badevann, rekreasjon, etc.) Bioforsk laget en tilførselsberegning for Haldenvassdraget vannområde (2008) som sier at om lag 50 % av næringstilførselen kommer fra landbruket, og da i hovedsak fosfor bundet til leirpartikler. 10 % av næringstilførselen kommer fra kloakk fra spredt bebyggelse/kommunale rensaneanlegg og resten fra skog, utmark og bekke-/elvekanter. Videre i tilførselsberegningen er det regnet

ut et avlastningsbehov i kg fosfor for de ulike sjøene som skal til for å oppnå tilfredsstillende vannkvalitet. Som et tillegg til tilførselsberegningen er det laget ulike scenarier for landbruket, for hvordan en kan oppnå tilfredsstillende vannkvalitet. Denne viser at redusert jordarbeiding om høsten er det tiltaket som gir størst effekt og er det mest kostnadseffektive tiltaket i erosjonsklasse 3 og 4 (bratte arealer). Det har god kostnadseffektivitet også i erosjonsklasse 2 (noe helling og hele 65 % av jordbruksarealet), men at kanskje kostnadseffektiviteten i erosjonsklasse 1 (flate jorder, ca. 17 % av jordbruksarealet) ikke er så god, og at heller andre tiltak bør vurderes her.

I overvåkingen og i tilførselsberegningen har en konsentrert seg om å oppnå vannkvalitetsmålene i de store sjøene. Men målet er også at det skal oppnås god vannkvalitet i alle bekkene, og det er startet en overvåking som forteller at vi har de samme utfordringene i bekkene som vi har i de store sjøene – for stor næringstilførsel og hvor tilførslene er de samme, fra landbruk og urensset/lite rensset kloakk.

Forut for høringsforslagene fra begge fylkene har det vært foretatt en evaluering av dagens ordninger og hvor konklusjonene er at ordningene i hovedsak fungerer etter hensikten – stimulere til redusert næringsavrenning.

Det er viktig at bøndene i alle kommunene skjønner ordningene og forstår at det må settes inn ekstra innsats der det er nødvendig og at det føles rettferdig. Det er derfor viktig at Fylkesmennene fortsetter samarbeidet videre og samordner seg der det sprik som ikke harmonerer med utfordringene i vassdraget.

Uttalelsen tar utgangspunkt i:

1. Tilskuddsordningen
2. Miljøkravene / målene

Vurdering:

- **Tilskuddsordningene**

Kommentar:

Det er viktig at tilskuddene har en slik størrelse at det oppleves at det er økonomisk gunstig å være en miljøvennlig bonde.

- a. **Arealer som ikke jordarbeides om høsten** – (ingen endring fra dagens ordning)

Dette er en ordning som gjennom mange år har vist seg effektiv og må fortsette og som det går desidert mest midler til i begge fylkene. Det er en stor bekymring av det ikke avsettes nok midler i jordbruksoppgjøret til Regionalt miljøprogram.

Kompensasjonene for redusert avling/ dekar som dette burde være, har heller ikke steget i forhold til kostnadsutviklingen.

- b. **Eget tilskudd til direkte sådd høstkorn uavhengig av erosjonsklasse**

Dette er en ordning som er svært lite benyttet pga for liten kunnskap og erfaring med dyrkingsmetoden. Høstkorn er en viktig vekst for bøndene (matkorn, økonomi, arbeidsspredning) og vanlig dyrkingsteknikk er pløying og harving før såing. Dagens høstkorndyrkingsmetode betyr forurensningsmessig omtrent det samme som pløying

av arealene om høsten, altså betydelig avrenning. Direktesåing av høstkorn i stubben gir lite næringsavrenning og dersom en setter en høy nok tilskuddssats signaliserer en tydelig at dette er et ønsket tiltak og en har et mål å arbeide mot.

Konklusjon:

Anbefaler at ordningen opprettholdes og at tilskuddet økes slik at kan bli interessant for flere å prøve dyrkingsmetoden for få erfaring og utvikle metoden.

c. Tilskudd til lett høstharving

Lett høstharving er en mye omdiskutert ordning og har vært inne og ute av tilskuddsordningen tidligere. Landbruksnæringen ønsker dette tilskuddet fordi det letter vårarbeidet året etter. Fra landbruksforvaltningen er dette en ordning som er vanskelig å kontrollere. Fra et forurensningssynspunkt medfører en lett høstharving økt næringstilførsel til vassdraget sammenlignet med om arealene overvintres i stubb. Men hvis en lett høstharving kan medføre at det blir mindre pløying om høsten er ordningen gunstig. På den annen side ligger ca. 70 % i stubb om vinteren i dag og dersom en høstharver disse arealene vil forurensningen øke. Videre må en skille mellom lett høstharving til vårkorn og til høstkorn. Som nevnt over er utfordringen i vassdraget å endre jordarbeidingsrutiner for dyrking av høstkorn. En lett høstharving før såing av høstkorn er gunstig i forhold til pløying. Vi registrer også at Akershus og Østfold ikke har samkjørt seg i sine forslag og vi ser ingen grunn til at det skal ulike ordninger for dette i vassdraget.

Konklusjon:

Anbefaler at ordningen opprettholdes i forbindelse med høstkorndyrking, men tas ut for ikke å stimulere til lett høstharving på arealer som ellers ville ligget urørt gjennom vinteren. Regelverket for Akershus og Østfold harmoneres.

d. Tilskudd til fangvekster

Tilsåing av underkultur i kornåker for å fange opp næring har liten effekt på fosforavrenningen.

Konklusjon:

Tilskudd til fangvekster anbefales tatt ut av tilskuddsordningen da den har liten effekt på næringsavrenningen (fosfor). Det er viktigere å kanalisere tilskuddsmidlene til ordninger som har god fosforeffekt.

e. Gras på erosjonsutsatte og flomutsatte arealer, grasdekte vannveier og grasdekte buffersoner – gjøre høstkravet mer fleksibelt

Gras på utsatte arealer er en meget god ordning som må videreføres slik som foreslått. Disse arealene holder igjen næring og virker som et rensefilter også for plantevernmidler. Ordningen med buffersoner langs vassdrag har også effekt i forhold til reduksjon av erosjon i bekkekanter fordi tunge maskiner sjeldnere kjører nærme bekkekanter. Det er imidlertid ikke alltid enkelt for produsentene å få til grasdekte buffersoner fordi det mangler avsetning for graset og graskvaliteten er

svært varierende. En ser derfor positivt på at en kan gjøre høstekravet mer fleksibelt slik at en ikke for trukket hele tilskuddet dersom en ikke klarer å få høstet arealene/solgt avlingen. Men regelen må være at arealene skal høstes for å frakte bort fosfor som ellers vil kunne havne ut i vassdraget.

Konklusjon:

Ordningen må opprettholdes og bør har mye større oppslutning. Forslaget om å gjøre høstekravet mer fleksibelt er et godt forslag som forhåpentligvis vil øke disse grasarealene, men hovedregelen er at arealene skal høstes.

f. Miljøkontrakter

Miljøkontrakter er kjørt som en forsøksordning i deler av Morsa vannområde med gode resultater. Her har bøndene forpliktet seg til å gjennomføre tiltak som framkommer i bondens reviderte miljøplaner. Bøndene har fått ekstra oppfølging av veiledere og et ekstra tilskudd når de har undertegnet miljøkontraktene.

Haldenvassdraget har tilvarende sårbare vannforekomster som i Morsa-området og siden ordningen viser til gode resultater burde dette prioriteres også i tilsvarende områder.

For en tid tilbake var det mye fokus på bondens miljøplan. Dette arbeidet har ligget nede noen år, men bør få nytt fokus. En bør etterstrebe ordninger med at miljøplaner skal bli mer forpliktende og/ eller arbeide mot andre tilvarende ordninger.

Konklusjon:

Miljøkontakter i en eller annen form som forplikter bonden, bør innføres i flere områder med sårbare vannforekomster.

• **Miljøkravene/målene**

- a. **Arbeidet med å oppnå målene i Vannforskriften** er inndelt i 2 faser, områder som skal iverksette tiltakene i perioden 2009-2015 og områder som skal i tiltaksfasen 2015-2021.

Konklusjon:

Det er viktig at de områdene som skal gjennomføre tiltak i første fase blir prioritert.

b. Mål for redusert jordarbeiding

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har fremmet 2 forslag angående redusert jordarbeiding: a) videreføre dagens ordning b) foreslått mål for redusert jordarbeiding om høsten med tilhørende forslag til miljøkrav. Målene i de ulike erosjonsklassene: 100 % i stubb i erosjonsklasse 3 og 4, 90 % stubb i erosjonsklasse 2 og opprettholde dagens praksis i erosjonsklasse 1 med om lag 70 % i stubb. Haldenvassdraget har forskrift som regulerer jordarbeidingen om høsten i erosjonsklasse 3 og 4. Østfold har ikke kommet med forslag til mål i denne omgang, men har tidligere operert med mål om 80 % av kornarealet i stubb om vinteren. Videre foreslår Østfold en videreføring av dagens ordning. Retningslinjene for arbeidet med Vannforskriften

fastsatt av Vannregion-myndighetene, er målstyrt og å sette mål synes veldig bra. Tiltaksanalysen med sin tilførselsberegning og avlastningsbehov for Haldenvassdraget viser at det er et stort behov for reduksjon i næringstilførselen øverst i vassdraget og at det vil gi effekter nedover i vassdraget. Forslagene fra Akershus og Østfold harmonerer derfor i forhold til å se vassdraget som en helhet ved å sette inn tiltakene der det er størst behov. For å oppnå målet om tilfredsstillende vannkvalitet også øverst i vassdraget burde målet for Aurskog-Høland vært 100 % stubb også i erosjonsklasse 2. At en foreslår å kutte tilskudd til redusert jordarbeiding om høsten i erosjonsklasse 1 følger også opp tidligere anbefalingen fra Vannområdeutvalget.

En er klar over at landbruket har flere ulike mål og det er ikke alltid at disse målene er forenelige, i hvert fall på kort sikt. En kommer opp i dilemmaer hvor det hevdes at matkornproduksjonen vil reduseres dersom en innfører strenge restriksjoner på bruken av arealene om høsten. Vårhveteavlingene er i snitt noe lavere enn høsthveteavlingene slik at en i de mest sårbare områdene, hvor det er behov for restriksjoner på bruken av arealene, vil matkornproduksjonen bli noe redusert. Det hevdes også at det går en grense for hva landbruket kan tåle av restriksjoner før det går ut over næringsutviklingen. Dette er det vanskelig å få eksakte svar på.

Konklusjon:

En ser positivt på forslaget fra Østfold dersom en kan tolke det dithen at en viderefører tidligere mål om at 80 % av kornarealet skal overvintre i stubb. En bifaller også forslaget fra Oslo og Akershus der det i sårbare deler av vassdrag settes mål (90 % i stubb om vinteren i erosjonsklasse 2) som et godt stykke på vei vil tilfredsstillende kravene til avlastning i næringstilførselen. En hadde nok helst sett at en satte mål om 100 % i stubb i erosjonsklasse 2, men ser positivt på forslaget om 90 % i stubb, et forslag som går i riktig retning.

c. Forskrift om 40/60 % i Østfoldkommunene i Haldenvassdraget – 20/80 % i Aurskog-Høland

40/60 % regelen (kan tillate at 40 % av arealet jordarbeides om høsten) i Østfoldkommunene i Haldenvassdraget er en videreføring av dagens ordning og vil være tilstrekkelig dersom en innfører strengere krav i Aurskog-Høland. Forslaget om krav at minst 80 % av arealet i erosjonsklassene 2 skal ligge urørt i Aurskog-Høland oppfattes som et virkemiddel for å oppnå målene som er satt i punkt b ovenfor. At en holder erosjonsklasse 1 utenfor denne ordningen oppfattes også riktig i forhold til effekt av tiltakene. Konsekvensene av 20/80 regelen er også diskutert i punktet ovenfor. Ved innføring av strengere restriksjoner på bruken av arealene er det svært viktig at jo strengere krav en vedtar at det følges opp med økt tilskudd / kompensasjon til bonden.

Konklusjon:

En ser positivt på at det innføres ordninger som er tilpasset de ulike utfordringene med vannkvaliteten i vassdraget – at en har strengere krav i Aurskog-Høland. En ser

det som svært viktig at strengere restriksjoner i bruken av arealene gir økt kompensasjon til bonden.

d. Siste sådato for høstkorn

Høstkorndyrkingen er viktig for bøndene i Haldenvassdraget. Dyrkingsmetoden som benyttes, er i hovedsak pløying før såing som også nevnt tidligere. Det er viktig at høstkornet såes tidlig nok på høsten til å få etablert et godt plantedekke. Sein såing kan medføre at kornet bare så vidt spirer før frosten stopper veksten. Slik praksis medfører normalt stor avrenning til vassdraget, større avrenning enn høstpløying. Det er ulike klimatiske forhold i vassdraget med kortere vekstsesong øverst i vassdraget. En siste sådato for høstkorn bør ta høyde for disse klimatiske forskjellene.

Konklusjon:

En ber om det tas inn en et nytt krav om siste sådato for høstkorn tilpasset vekstsesongen: 10. september i Aurskog-Høland, 15. september i Marker og Aremark og 20. september i Halden kommune.

e. Utvidelse av RMP-området - RMP følger de samme grenser som Vannområdet

Vannområdeutvalget er glad for at Fylkesmannen i Østfold setter i gang arbeid med å harmonisere RMP-området med området til vannområdet. Det er viktig å få med kystbakkene til Iddefjorden.

Vedlegg: Høringsnotat RMP 2013 – 2016 for Østfold
Høringsbrev RMP Oslo og Akershus 2013 - 2016
Høringsuttalelse fra Haldenvassdragets vannområdeutvalg

Forvaltningsplan for statlig sikrede friluftslivsområder i Marker

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
66/12	Plan- og miljøutvalget	09.10.2012

Rådmannens forslag til vedtak:

Marker kommune vedtar "Forvaltningsplan for statlige friluftsområder for Marker for 2013 – 2018".

Sammendrag:

Direktoratet for naturforvaltning stiller krav om forvaltningsplan for statlig sikrede friluftsområder fra og med 2013 før kommunen kan få statlig støtte til tilrettelegging/tiltak.

Bakgrunn:

Direktoratet for naturforvaltning (DN) har i dag ikke god nok oversikt over behovet for tilrettelegging av friluftslivsområdene. DN stiller krav til kommunen om plan for statlige friluftsområder fra og med 2013 for å få statlige midler til tiltak i områdene. Det gis også statlig støtte til tilrettelegging av kommunalt eller privat eide friluftsområder der det er tinglyste avtaler/erklæringer om at områder ikke kan brukes til annet enn friluftslivsmål. Planene for områdene danner grunnlag for sammenstilling av behov for tiltaksmidler og fordeling av midler mellom fylkene.

Forvaltningsplanen er utarbeidet etter mal fra DN. Gjennom planen kommer det fram hva som er dagens tilrettelegging og driftsutgifter i tillegg til forslag på tiltak på de forskjellige områdene. En oppsummering av planen viser forslag til prioritering av tiltak i områdene og et anslag på kostnader årlig og for hele planperioden.

Marker kommune har i dag 9 friluftsområder som er formelt sikret. Dette dreier seg om Brårudtangen, Husborn, Kolbjørnsviksjøen, Sæterøya, Tjuvholmen, Trollund, Trolløya og Østre Otteid. Østenby skog er også sikret, men er ikke tatt med i planen da området ikke driftes på noen måte av kommunen.

Marker kommune har i dag det daglige ansvaret for drift av disse områdene. Den daglige driften utføres på forskjellig vis. På Husborn står det ca 20 campingvogner i sommersesongen. Arbeidsoppgavene utføres av gjestene. Servicehuset på Østre Otteid driftes av lønnet renholder. Det er gitt dispensasjon for at det kan stå 3 campingvogner på området mot at de utfører plenklipping og noe annet forefallende arbeid. Rakkestad kommune drifter Kolbjørnsvik da det er deres innbyggers som stort sett benytter området. Brårudtangen driftes av Marker kommune, FDV, mens på Tjuvholmen klipper kirketjeneren gresset mot at kommunen utfører andre tjenester i bytte. Sæterøya, Trolløya annen drift på Tjuvholmen utføres av Kanaltjenesten.

I tillegg til disse områdene, er det på en del områder i Haldenvassdraget og Stora Le som gjennom avtaler med grunneier, gjennomført svært enkel tilrettelegging. På de områdene dreier det seg om utsetting av enkle toaletter og søppelstativer. Drift og vedlikehold i

perioden 10.mai til 15. oktober gjennomføres av Kanaltjenesten som administreres av Haldenvassdragets kanalselskap og finansieres av vassdragskommunene Aurskog-Høland, Marker, Aremark og Halden samt Akershus og Østfold fylkeskommuner. Hver av kommunene bidrar her med kr. 41 000,- i året som omfatter flere oppgaver i og langs vassdraget enn ovennevnte.

Vurdering:

Tiltalene i forvaltningsplanen er relativt enkle tiltak for å fremme det enkle friluftsliv og krav til hygiene på områdene. Kostnadene ved tiltak skal i prinsippet dekkes av de statlige friluftsmidlene, men kommunen må som i dag beregne driftsutgifter.

Konklusjon:

Forvaltningsplanen oversendes Østfold fylkeskommune for å belyse forslag til tiltak på friluftsområdene i Marker kommune.

Vedlegg:

Forvaltningsplan for statlig sikra friluftslivsområder – Marker for 2013 – 2018.